

Terveysvalvonnan lausunto Naantalin Satama Oy:n hakemuksesta toiminnan muuttamiseksi (ESAVI/24402/2023)

Terveysvalvontajaosto 10.10.2023 § 28
1371/11.01.00.00/2023

Valmistelija: terveystarkastaja Kirsi Puola, etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Etelä-Suomen aluehallintovirasto pyytää Naantalin kaupungin terveydensuojeluviranomaisen lausuntoa Naantalin Satama Oy:n hakemuksesta. Naantalin ja Raision kaupunkien ja Ruskon kunnan terveydensuojeluviranomaisena toimii Raision kaupungin terveysvalvontajaosto. Lausunnon antamiseen on saatu lisäaikaa 13.10.2023 asti.

Hakemus

Hakemus koskee Naantalin Satama Oy:n Kantasataman ja Luonnonmaan sataman lupa-alueiden rajojen muuttamista. Naantalin Satamalla on voimassa olevat ympäristöluvut Nro 262/2017/1 (Dnro ESAVI/3970/2015) ja Nro 213/2020 (Dnro ESAVI/35463/2019). Lupamääräyksiin ei haeta muutoksia.

Kantasatamassa laajennetaan henkilöautojen pysäköintialuetta noin 1,2 hehtaaria. Luonnonmaan satama-alueeseen lisätään noin 5,4 hehtaarin alue, joka tulee toimimaan satamatoimintojen alueena. Luonnonmaan maa-alueelle sijoittuvalla laajennusalueella on voimassa oleva ympäristölupa (EcoPorts Naantali Oy, 461/11.02.00/2019, 18.3.2020), joka sisältää alueella jatkossakin tehtävät toiminnot. Laajennusalueiden toiminnot eivät poikkea voimassa olevan ympäristöluvan mukaisista toiminnoista. Laajennusalueilla ei hakemuksessa arvioida olevan kasvattavia vaikutuksia olemassa olevien toimintojen aiheuttamaan meluun, pölyyn tai muihin päästöihin. Laajennusalueille rakennetaan satamakäyttöön tarkoitettuja halleja sekä satamakenttää satamatoimintoja varten. Hakemuksen mukaiset laajennusalueet on esitetty violetilla rasterilla kuulutuksen liitteenä olevalla kartalla.

Hakemuksen mukaan satamassa käsiteltävät lastit pysyvät voimassa olevien lupapäätösten mukaisina. Kiinteää kierrätyspolttoainetta sisältävät paalit (SRF = Solid Recovered Fuel) esitetään hakemuksessa lisättäväksi ympäristöluvan satamassa käsiteltävien lastien listaukseen. Paalien käsittelyprosessi satamassa koostuu seuraavista vaiheista: 1) purku laivasta, 2) siirto varastoon tai varastokentälle, 3) varastointi, 4) lastaus kuljetusyksikköön ja 5) kuljetusyksikön siirto käyttöpaikkaan. Toiminnanharjoittajan näkemyksen mukaan SRF-paaleille ei tule ympäristölupapäätöksen määräyksissä määrätä maksimivarastointimäärää, koska päätöksessä annetaan tarpeelliset määräykset toiminnan ympäristövaikutusten ja tarkkailujen osalta. SRF-paalit eivät ole vaaralliseksi luokiteltuja kemikaaleja eikä niiden satamassa kuljettamisen, lastaamisen, purkamisen ja varastoinnin osalta maksimivarastointimäärä ole niin merkittävä tekijä ympäristövaikutusten

osalta, että siitä tulisi antaa lupamääräys. Paalien käsittely ei poikkea muista yksiköityjen materiaali-jakeiden käsittelystä satama-alueella. SRF on kiinteä paalimainen kierrätyspolttain, joka ei sisällä eloperäistä jätettä, vaan esim. muovia. SRF on yhdyskuntien ja yritysten polttokelpoisista, kuivista, kiinteistä ja syntyipaikoilla lajitelluista jätteistä valmistettua polttoainetta, joka on valmistettu eurooppalaisen standardin EN 15359 mukaisesti. Satamatoiminnan tavoitteena on materiaalin toimittaminen mahdollisimman nopeasti eteenpäin satamasta materiaalin jatkokäyttöpaikkaan. Yksiköityjen paalien ympäristövaikutukset muodostuvat materiaalinkäsittelylaitteiden aiheuttamasta melusta sekä mahdollisten rikkoontuvien paalien aiheuttamista roskaantumisesta. Naantalın Satama Oy:n ennaltavaraautumissuunnitelmaa on päivitetty SRF-paalien osalta siten, että laiturien läheisyydessä on vaihtolavat, jos lastin purun yhteydessä paaleja menee rikki ja siivousjätettä varten. SRF-paalit ovat osa kansainvälisen jätteen siirtoa, jossa siirtoluvan haltija asettaa vakuuden koko toimitusketjulle. Mikäli kansainvälisen jätteen siirron jätettä ei ole toimitettu hyödyntämispaikkaan vuoden sisällä, on toimivaltaisella viranomaisella mahdollisuus käyttää vakuutta materiaalin hävittämisessä. Maksimivarastointimäärän asettaminen jakeelle rajoittaa myös toimitusketjun ympäristötehokkuutta. Mikäli varastoitavalle jakeelle asetetaan maksimivarastointimäärä, johtaa se aluskokojen pientymiseen ja tätä kautta kuljetusten ympäristövaikutusten suurentumiseen kuljetettua yksikköä kohden.

Meluselvityksessä Luonnonmaan satama-alueelle esitetty uusi laituri sekä sen tausta-alue eivät sisälly tämän hakemuksen mukaisiin lisäalueisiin. Uuden laiturin rakentamiseen sekä siihen liittyvään vesialueen ruoppaukseen ja läjitykseen haetaan myöhemmin erikseen vesilain mukaista lupaa sekä tarvittavilta osin muutosta sataman ympäristölupaan.

Yleisesti satamatoiminnasta aiheutuvia ympäristövaikutuksia ovat pääasiassa melu ja päästöt ilmaan, jotka aiheutuvat alusten lastauksesta ja kuormauksesta sekä liikenteestä. Suunniteltujen toimintojen melusta on tehty melutasojen laskennallinen selvitys, jota koskeva raportti on liitetty hakemusaineistoon. Meluselvityksessä on arvioitu myös edellä mainitun uuden laiturin alueella tapahtuvan toiminnan meluvaikutuksia, vaikka sataman toiminnan muutokselle ei kyseiseltä osin haeta lupaa tällä lupahakemuksella. Satamatoiminnan ilmaan kohdistuvat päästöt aiheutuvat alusliikenteestä, rekka-, ja henkilöautoliikenteestä, sataman työkoneista sekä pienissä määrin satamalaitureilla esiintyvistä lasti- ja hiekoituspölystä. Toiminnasta ei aiheudu päästöjä maaperään tai pohjaveteen. Laajennusalueet asfaltoidaan ja varustetaan hulevesijärjestelmällä, joka on tarvittaessa suljettavissa venttiileillä. Hulevesijärjestelmässä on hiekanerotuskaivot ja osassa aluetta myös öljynerotuskaivot.

Satama-alueiden laajennusten arvioitu lisäys kokonaisliikennemääriin on vähäinen. Kokonaisliikennemäärä ei kasva voimassa olevassa ympäristöluvassa ilmoitetusta. Sataman kokonaisliikenteeseen vaikuttavat mm. yleinen taloudellinen kehitys, tuotantolaitosten tuotantotilanteet sekä

satovuodet. Sataman kautta kuljetettavissa materiaaleissa ei ole tapahtunut edellisen lupapäätöksen jälkeen merkittäviä muutoksia.

Täytäntöönpanohakemuksen perustelujen mukaan Kantasataman laajennusalueen käyttöönotto on erittäin tärkeä Suomen huoltovarmuudelle kriittisen yksikköliikenteen toimintaedellytysten turvaamiseksi. Laajennusalueelle on myönnetty rakennuslupa ja satamatoiminnan aloittaminen alueella muutoksenhausta huolimatta tarkoittaisi trailereiden pysäköimistä asfaltoidulle kentälle. Esitettävät muutokset eivät hakemuksen mukaan lisää satamatoimintojen ympäristövaikutuksia. Hakija esittää 5 000 euron vakuutta, jolla voidaan tarvittaessa muutoksenhaun niin edellyttäessä siirtää alueelle pysäköidyt trailerit Kantasataman nykyiselle alueelle, mikäli toiminnanharjoittajalla ei ole edellytyksiä siirtää trailereita omalla kustannuksellaan. Luonnonmaan olemassa olevien asfalttikenttien osalta samaa vakuutta voidaan tarvittaessa käyttää kentällä olevien materiaalien siirtämiseksi nykyiselle sataman ympäristöluvan toiminta-alueelle.

Esittelijä	Terveystarkastaja Kirsi Puola
Päätösehdotus	Terveysvalvontajaosto antaa Naantalin Satama Oy:n hakemuksesta seuraavan lausunnon: Hakemuksen mukaiselle toiminnan muuttamiselle ei ole terveydensuojelullista estettä.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.